

Marion Muller-Colard

LA INTRANQUIL·LITAT

Traducció del francès

HELENA COTS

FRAGMENTA EDITORIAL

Títol original *L'intranquillité*
Bayard, Montrouge, 2016

Publicat per FRAGMENTA EDITORIAL
Plaça del Nord, 4
08024 Barcelona
www.fragmenta.cat
fragmenta@fragmenta.cat

Collecció ASSAIG, 60

Primera edició FEBRER DEL 2020

Direcció editorial IGNASI MORETA
Producció gràfica ELISENDA SEVILLA I ALTÉS

Impressió i relligat ROMANYÀ VALLS, S.A.

© 2016 BAYARD ÉDITIONS
pel text

© 2020 HELENA COTS WEBERMANN
per la traducció del francès

© 2020 FRAGMENTA EDITORIAL, S. L. U.
per aquesta edició

Dipòsit legal B. 912-2020
ISBN 978-84-17796-23-5

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Amb el suport del Departament de Cultura
de la Generalitat de Catalunya

RESERVATS TOTS ELS DRETS

A Colette Nys-Mazure,
amb el meu reconeixement
per haver-me obert el camí de l'escriptura.

La pau es fa en mi perquè he rebutjat la pau.

EMMANUEL MOUNIER

ÍNDEX

I	II
II	35
III	67

I

*Je suis né comme le rocher,
avec mes blessures. Sans guérir
de ma jeunesse superstitieuse,
à bout de fermeté limpide,
j'entrai dans l'âge cassant.¹*

RENÉ CHAR

VAIG CONÈIXER la intranquillitat al bressol i, de fet, vosaltres també.

La intranquillitat compta amb nombrosos acòlits des del moment en què sortim del ventre matern: la nostra precipitació brutal al món aeri, i aquell gas desconegut que ens perfora els pulmons; les tremolors —el contacte directe i inèdit de l'aire sobre la nostra pell—; la gana, de sobte;

¹ 'Vaig néixer com la roca, | amb les meves ferides. Sense haver-me guarit | de la meva joventut supersticiosa, | esgotada la fermesa límpida, | vaig entrar en l'edat fràgil' (René CHAR, *Recherche de la base et le sommet*, Gallimard, París, 1971).

l'ordre aleatori amb el qual hi ha braços que ens bressolen, ens escalfen, ens abandonen. S'acosten unes veus i s'allunyen; la sorpresa, l'estupefacció, el sobresalt. La imperiosa necessitat d'obrir els ulls que ignoràvem que teníem, el descobriment sobtat d'un món més enllà de la punta del nas. Un vertigen, sens dubte; una ànsia. Els crits de pànic causats per aquest buit a l'estómac que res no ens assegura que serà sadollat. El lent aprendre a esperar: ensinistrar el cavall del temps molt abans de l'edat en què el guiarem calmosament amb les regnes enredades al puny.

Al bressol ja hi ha presents l'inconfort, la inquietud i l'angoixa. La intranquillitat desfermada en totes les seves formes. La vida poderosa, majestuosa i punyent. La vida sense concessions i sense parcelles. Cap de nosaltres no ha tingut l'experiència de néixer a mitges. Cap de nosaltres no tindrà l'experiència de morir a mitges. D'un extrem a l'altre, la vida sencera, exclusiva. Aprendre a aigualir el vi, però la vida sempre serà o tot o res. Se'ns imposarà davant dels ulls, ens omplirà els pulmons, ens eixamplarà el cor. Vista, pulmons, cor, n'estaran replens. I és que hi ha quelcom que ens corprem que es diu existir: sortir de si mateix, ser expulsat, separat.

Algú ens mira i ens diu *tu*, i ens caldrà tota una vida per respondre *jo*. Una vida per admetre que avancem sense abric, que no hi ha cap altra pell que la pròpia entre un mateix i el món.

El poeta escriu: naixem com la roca, amb les nostres ferides. ¿Que potser hi ha altres camins a banda del que ens porta a l'edat fràgil?

L'edat en la qual, després d'haver intentat canalitzar el tumult de la vida en brut, a còpia de sistemes i d'organització —de dics, en definitiva—, la part salvatge i anàrquica de la vida recupera els seus drets i empeny amb la mateixa força amb què crèiem haver-la contingut rotundament. ¿Com preteníem contenir-la? Contraposant a l'angoixa existencial les nostres certes fanàtiques; als moviments aleatoris, les nostres fixacions àvides de control; contraposant als balbuceigs els nostres discursos; a les danses, el protocol; a les nostres febres, remeis; a les nostres peregrinacions, la veu robòtica del GPS; a la nostra vulnerabilitat, l'exèrcit patètic de totes les nostres forces juntes. Ens trenquem en la mateixa mesura de la nostra rigidesa, ens ensenya la falla del roure i la canya. L'única oportunitat que tenim és la ductilitat, la inclusió del tumult,

l'acceptació dels límits del nostre control, el guaret de la intranquil·litat, que ofereix a les nostres existències una parcel·la desordenada i fecunda. És l'única oportunitat que hi creixi alguna cosa que no hauríem imaginat mai.

L'arbre més bonic del meu jardí no és el que jo he plantat.

Bullici d'alegries i de tristeses barrejades, abundantment acolorida, la infància encara no coneix els be-molls amb els quals marcarem les partitures de les nostres vides. Una llàstima, una sort. Estigues quiet, estigues tranquil, és l'ordre més vana que l'adult s'entesta a repetir a la criatura. Llevat que se l'aboqui a la regressió perpètua, endollant-li una sonda d'engreix: que deixi d'obrir la boca, que ja no es qüestioni el seu desig ni la seva frustració, que estigui connectada d'ofici a la virtualitat fidel de les pantalles que substitueix les nostres presències aleatòries, enganxada al sucre que substitueix les nostres tendreses. Excloent, doncs, aquest cablejat precoç i de baix cost, l'oportunitat de la criatura és, precisament, no estar-se tranquil·la.

I és un privilegi inesperat coincidir amb un adult capaç d'una intranquil·litat infantil. Hi veig una garantia de curiositat, d'empenta, de desbordament, d'audàcia. Tota aquesta sal que realça les nostres vides i que es proposa una obra ben ambiciosa: fer-nos existir.

La setmana passada vaig coincidir al tramvia amb un d'aquells homes que, sota el vestit d'adult, no amaguen prou endins el nen curiós: sobresurt pels ulls llampegants, una mica més oberts del compte. Uns ulls que no es perden ni en la vaguetat ni en la introspecció, uns ulls a l'aguait. S'asseu davant meu. Em troba rellegint Jacques Ellul, *La subvertion du christianisme*;² escric notes als marges amb fruïció. M'agradaria posar-me dempeus, declamar, compartir el geni, la intuïció, polemitzar. En aquest moment voldria tenir la pilota que faig servir als tallers de filosofia que animo, cadascú la llança al contradictor que tria i apareix, així, suspesa en l'aire, la *disputatio*! Mentrestant, el nen de cabells grisencs es va recarbolant al seient i, com que la seva pròpia alçada li

² Jacques ELLUL, *La subvertion du christianisme*, Seuil, París, 1984.

fa nosa, s'inclina lleugerament per intentar llegir la contracoberta. Aixeco els ulls i somric.

—¿Li interessa?

—Disculpi..., però sí!

—Jacques Ellul.

—Mmm, disculpi— diu baixant el front culpable cap al seu somriure infantil.

—No s'amoïni. No té de què excusar-se. És una curiositat ben sana!

Però heus ací que tornen al galop els adults per agafar de la mà els infants escapadissos que, per un instant, havien ignorat els dubtes horrorosos, nefastos, horribles, que emboteixen els codis socials (¿flirteja amb mi?, pitjor: es pensarà que jo flirtejo amb ell!). Els dos ens vam ruboritzar i, en comptes d'allargar-li el llibre com quan es comparteixen la galleda i la pala al sorral (perquè ja se sap que és molt més divertit jugar amb altres que tot sol), me'l fico a la bossa, faig relliscar les ulleres de sol sobre el nas, dic adeu-siau i m'invento una parada anticipada per caminar una mica i escapar d'una incomoditat idiota. Que trist! La tranquil·litat fa que ens perdem tantes coses, de vegades!

Potser és per això que el Regne de Déu pertany als infants. No pas el Regne de més endavant,

sinó el Regne d'ara. Que se'ns escola entre els dits perquè hem après massa bé a estar-nos tranquils. Eficax camisa de força social. La camisa química prendrà el relleu d'aquells que ja no volen jugar al joc de la norma i l'eficàcia. Passarà desapercebut: el que sobreïx s'aparca al marge, amb tota naturalitat. La nostra societat en sap tant, de posar en qüestió la qualitat dels jugadors, i en sap tan poc, de preguntar-se sobre la capacitat de fer jugar, de donar joc, del joc al qual ens fa jugar.

Els bojos, els nens, els idealistes. ¿I és que potser el Regne no pertany a aquells per qui l'únic bon joc és el que no exclou cap singularitat humana?

Neguitosa, doncs, vaig ser-ho des de la infància. Insubordinada, inquisidora, difícil, inquieta. No em deixava enganyar gaire pel món adult, evitava girar en cercle, però voltejava molt, tot m'encuriosia. Era intolerant a la injustícia, insomne per vigilància. Cercadora obsessiva de solucions en general, i de remeis per resoldre la fam del món en particular. El paquet d'arròs que em feien portar a l'escola em semblava irrisori per